

VRHOVNI SUD CRNE GORE

Su.V.br.6/17

Podgorica, 17.01.2017.godine

Krivično odjeljenje Vrhovnog suda Crne Gore, u sastavu od predsjednice suda Vesne Medenice, sudija Petra Stojanovića, Miraša Radovića, Stanke Vučinić, Svetlane Vujanović i Radula Kojovića, u sjednici održanoj dana 16.01.2017.godine, na osnovu čl.42 st.4 Zakona o sudovima, zauzelo je

PRAVNI STAV

U rješenju o određivanju ili produženju pritvora sud mora jasno da naglasi postojanje osnovane sumnje da je okrivljeni izvršio krivično djelo i izbjegne izraze koji impliciraju izvjesnost da je okrivljeni izvršilac krivičnog djela.

O b r a z l o ž e n j e

U odredbi čl.35 st.1 Ustava Crne Gore pretpostavka nevinosti u kaznenim postupcima predviđena je kao ustavni princip, time što je propisano da se svako smatra nevinim dok se njegova krivica ne utvrdi pravosnažnom odlukom suda.

Član 6 st.2 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda takodje propisuje garanciju pretpostavke nevinosti odredjenjem: "Svako ko je optužen za krivično djelo smatraće se nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica na osnovu zakona".

Pretpostavka nevinosti sadržana je i u osnovnim pravilima Zakonika o krivičnom postupku, koji u čl.3 st.1 i 2 propisuje da se svako smatra nevinim dok se njegova krivica za krivično djelo ne utvrdi pravosnažnom odlukom suda i uvodi obavezu

državnim organima, medijima, udruženjima građana, javnim ličnostima i drugim licima da se pridržavaju pretpostavke nevinosti i da svojim javnim izjavama o krivičnom postupku koji je u toku ne vrijeđaju druga pravila postupka, prava okrivljenog i oštećenog i načelo sudske nezavisnosti.

Za određivanje i produženje pritvora okrivljenom, prema odredbama čl.30 st.1 Ustava Crne Gore, čl.5 st.1(c) Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i čl.175 st.1 Zakonika o krivičnom postupku neophodno je postojanje osnovane sumnje da je okrivljeni izvršio krivično djelo.

U presudi Mugoša protiv Crne Gore, od 21.jun 2016.godine (predstavka br.76522/12), Evropski sud za ljudska prava utvrdio je povredu pretpostavke nevinosti i takvu odluku u bitnom utemeljio na argumentima iznijetim u st.68 navedene presude u kome je navedeno:

"Vraćajući se na predmetni slučaj, Sud primjećuje da je prvostepena presuda u odnosu na podnosioca predstavke donijeta 22.marta 2013.godine. U spisima predmeta nema podataka da li je podnosilac predstavke tada oglašen ili ne (vidite gornji stav 20). Ipak, iako se pretpostavlja da je okrivljeni oglašen krivim, dug je vremenski period od 22.septembra 2011.godine do donošenja prvostepene presude kada je viši sud produžio pritvor optuženom. Takvim postupkom, suprotno stanovištu Ustavnog suda u ovom smislu i identičnim navodima Vlade, Viši sud naročito navodi da podnosilac predstavke "na neprimjeren način i zarad materijalne dobiti, je lišio života X (...) tako što ga je upucao (...)". Stoga, podnosilac predstavke je oglašen krivim i prije nego što je njegova krivica dokazana na osnovu zakona. Štaviše, ni sljedeći sudovi nijesu napravili ispravku po žalbi, uključujući i sam Ustavni sud (vidite Matijašević protiv Srbije br.23037/04, stav 47-51, ECHR 2006 - X)".

Navedenim stavom Evropski sud za ljudska prava je ukazao da je domaći sud pri donošenju rješenja o produženju pritvora koristio izraze iz kojih proizilazi da je okrivljeni oglašen krivim i prije nego što je njegova krivica utvrđena presudom.

Pomenuta presuda, u skladu sa čl.9 Ustava Crne Gore je izvor prava u pravnom poretku Crne Gore i cilj njenog

donošenja je da se u skladu sa obavezama koje je država preuzela ratifikacijom Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda preduprijede dalje kršenje prava, koje je utvrđeno u presudi Evropskog suda za ljudska prava, a time na adekvatan način i izvrši presuda tog suda.

Imajući prednje u vidu, Krivično odjeljenje Vrhovnog suda Crne Gore je zaključilo da treba zauzeti navedeni pravni stav.

Predsjednik krivičnog odjeljenja,
Radule Kojović, s.r.